

Politechnika Częstochowska

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ W ZARZĄDZANIU I FINANSACH

Redakcja naukowa
Izabela Krawczyk-Sokołowska

Monografia

Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej

Częstochowa 2021

Recenzent

Dr hab. Wiesława Caputa, prof. WSB

Redakcja naukowa

Dr hab. Izabela Krawczyk-Sokołowska, prof. PCz

Redakcja

Joanna Jasińska

Redakcja techniczna

Marcin Pilarski

Projekt okładki

Marcin Pilarski

ISBN 978-83-7193-861-0

e-ISBN 978-83-7193-862-7

© Copyright by Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej
Częstochowa 2021

Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, 42-202 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36 B
redakcja tel. 34 325 04 80, dystrybucja tel. 34 325 03 93
e-mail: wydawnictwo@pcz.pl, www.wydawnictwo.pcz.pl

WSTĘP

Problematyka zrównoważonego rozwoju jest coraz częściej rozpatrywana na poziomie podmiotu gospodarczego, czyli przedsiębiorstwa. Wymaga to uwzględnienia w strategii rozwojowej przedsiębiorstwa, obok celów ekonomicznych, także celów ekologicznych oraz społecznych i równorzędno ich traktowania. Jest to podejście w zarządzaniu przedsiębiorstwem najbardziej odpowiadające wyzwaniom wynikającym ze współczesnych przemian globalnych: wyczerpywania się złóż zasobów naturalnych, rosnącej degradacji środowiska przyrodniczego, wzrostu znaczenia problemów ekonomiczno-społecznych, zwłaszcza zjawisk ubóstwa i bezrobocia. Realizowanie działalności gospodarczej w ramach koncepcji zrównoważonego rozwoju jest możliwe poprzez rzeczywiste zintegrowanie celów wszystkich interesariuszy. Dotyczy to nie tylko właścicieli, lecz również pracowników, menedżerów, klientów, czyli uczestników szeroko rozumianego otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego przedsiębiorstwa, którzy ponoszą koszty funkcjonowania, zarówno *implicite*, jak i *explicite*.

Wdrożenie w przedsiębiorstwie zasad zrównoważonego rozwoju nie jest działaniem jednorazowym, lecz wymaga zainicjowania i realizacji długofalowego procesu zmian w świadomości zwłaszcza kadry menedżerskiej. Spełnianie wymogów zrównoważonego rozwoju w przedsiębiorstwie wiąże się bowiem z finansowaniem dodatkowych działań przedsiębiorstwa i ponoszeniem wyższych wydatków związanych np. z ochroną środowiska naturalnego czy wspieraniem inicjatyw na rzecz społeczności lokalnych. Jednak długookresowo powinno to pozytywnie oddziaływać na wzrost konkurencyjności przedsiębiorstwa m.in. poprzez stworzenie pozytywnego wizerunku firmy przyjaznej środowisku i społeczeństwu.

Koncepcja zrównoważonego rozwoju w przedsiębiorstwie to sposób na realizację strategii rozwojowej wkomponowanej w dynamiczne otoczenie, odpowiadającej współczesnym wyzwaniom społeczno-gospodarczym ukierunkowanym na zaspokojenie potrzeb ludzi zarówno teraz, jak i w przyszłości. Oznacza to takie zarządzanie przedsiębiorstwem, które zapewni zachowanie równowagi pomiędzy kapitałem finansowym, rzeczowym, ludzkim i przyrodniczym. Stąd realizacja zrównoważonego rozwoju wymaga integracji zagadnień ekonomicznych, ekologicznych i społecznych oraz wykorzystania ich w procesach zarządzania przedsiębiorstwem.

Celem monografii jest przedstawienie koncepcji zrównoważonego rozwoju i jej ujęcia w strukturze celów przedsiębiorstwa oraz scharakteryzowanie i poddanie ocenie przejawów wdrażania i realizacji zrównoważonego rozwoju w działalności poszczególnych przedsiębiorstw, branż i sektorów gospodarczych, a także na poziomie lokalnym, jak i globalnym.

Struktura monografii, składającej się z siedemnastu rozdziałów, została podporządkowana realizacji założonych celów i podzielona na trzy części:

Część I: *Wybrane problemy zarządzania organizacjami w warunkach zrównoważonego rozwoju,*

Część II: *Wybrane aspekty zarządzania finansami,*

Część III: *Wybrane problemy zarządzania w dobie pandemii COVID-19.*

W pierwszej części, pt.: *Wybrane problemy zarządzania organizacjami w warunkach zrównoważonego rozwoju,* obejmującej pięć rozdziałów, zaprezentowano wybrane aspekty zrównoważonego rozwoju, w tym: zależności pomiędzy kulturą innowacji a zrównoważonym rozwojem, role nowoczesnych technologii informacyjnych we współczesnych procesach gospodarowania, niezbędność implementacji zrównoważonego rozwoju w działalności przedsiębiorstw, realizację koncepcji zrównoważonego rozwoju w podmiotach leczniczych oraz aspekty zrównoważonego systemu ubezpieczeń społecznych.

W części drugiej, pt.: *Wybrane aspekty zarządzania finansami,* składającej się z pięciu rozdziałów, przedstawiono udział technologii finansowej (FinTech) w poprawie efektywności MŚP, wpływ ESG (ang. Environmental, Social and Corporate Governance) na rynek inwestycyjny. Ponadto przedstawiono rozważania dotyczące problematyki funkcjonowania banków, w tym: nowych usług na rynku płatności elektronicznych, cyfryzacji usług bankowych oraz wpływu pandemii COVID-19 na sytuację sektora bankowego w Polsce.

W części trzeciej, pt. *Wybrane problemy zarządzania w dobie pandemii COVID-19,* zawierającej siedem rozdziałów, zaprezentowano analizę wpływu pandemii na system społeczno-gospodarczy. Zwrócono uwagę na instrumenty wsparcia polityki gospodarczej na poziomie regionów, podjęto próbę oceny wdrożenia rozwiązań Przemysłu 4.0 oraz Lean i controllingu dla przezwyciężenia kryzysu wywołanego COVID-19. Ponadto wykazano rolę kompetencji właścicieli – menedżerów MŚP i znaczenia wielokulturowości dla realizacji celów uczelni wyższych. Podjęto także problem zastosowania zdalnej formy w prowadzeniu procesu wydawania wyroków sądowych oraz oceny poziomu realizacji zapotrzebowania społecznego na wybrane świadczenia zdrowotne.

Wielowątkowość treści poszczególnych rozdziałów monografii związana jest z interdyscyplinarnością zainteresowań i wiedzy Autorów, dzięki którym zaangażowaniu możliwe było przygotowanie niniejszej monografii. Zaprezentowane w monografii dociekania badawcze stanowią efekt zarówno studiów literaturowych, jak i badań prowadzonych przez poszczególnych Autorów. Mimo że nie wyczerpują problematyki zrównoważonego rozwoju w zarządzaniu i finansach, jako redaktor monografii uznaję, że podjęcie dyskusji i przybliżenie problematyki w takim zakresie stanowi istotny wkład do obecnego stanu wiedzy, zarówno na gruncie teorii, jak i praktyki zarządzania przedsiębiorstwami.

Podziękowania kieruję do Recenzenta Dr hab. Wiesławy Caputy, której uwagi i sugestie przyczyniły się do udoskonalenia treści zawartych w monografii, oraz do Autorów poszczególnych rozdziałów, którzy zgodzili się podzielić swoimi spostrzeżeniami na temat zrównoważonego rozwoju w zarządzaniu i finansach.

Mam nadzieję, iż przygotowana monografia spotka się z Państwa życzliwym przyjęciem i stanie się inspiracją do przemyśleń oraz rozważań naukowych.

Życzę Państwu przyjemnej lektury.

Izabela Krawczyk-Sokołowska